

בחינת תכשירים להדברת תריפס הקיקיון בפלפל והשפעתם על אוכלוסיית הפשפש אוריוס לויגטוס.

מאת: שמעון פיבוניה, גבריאל פריזם, מוטי אושרוביץ, מייק וקנין – מו"פ ערבה תיכונה וצפונית-תמר
עדי סויסה - שה"מ.

תריפס הקיקיון (*Scirtothrips dorsalis*) מורכב מלפחות תשעה מינים שונים של תריפס שמקורם בדרום ובמזרח אסיה.

לא ידוע אילו מבין תשעת המינים נמצא בישראל.

- בעבודה שנערכה העונה בתחנת יאיר נבחנה ההשפעה של מספר קוטלי חרקים על הפשפש אוריוס לוויגטוס ועל תריפס הקיקיון.
- הניסוי נערך בשניים עשר מנהרות בגודל 6X10 עם 3 ערוגות פלפל במבנה.
- בוצע אילוח של המנהרות בתריפס קיקיון שנאסף מעלי חומעה ואותו גידלנו במעבדה על חנטי פלפל.
- במהלך נובמבר הנגיעות בתריפס הייתה נמוכה. ונערכה תצפית לבחינת ההשפעה של תכשירים להדברת חרקים על אוריוס.
- במהלך מרץ-אפריל הנגיעות בתריפס קיקיון הייתה גבוהה מאוד ונערכה תצפית להדברתו.
- בכל מועד בדיקה רמת האוריוס נבדקה ע"י ספירת האוריוס בעשרה פרחים X שלוש חזרות למבנה.
- בכל מועד בדיקה רמת התריפס נבחנה ע"י ספירת האוכלוסיה על חמישה חנטים צעירים X שתי חזרות למבנה.

ריסוס

Table 4. Results of foliar applications of chemical insecticides. Mean numbers of *Scirtothrips dorsalis* larvae and adults on 5 leaves per plant in each replicate.

Treatment	Thrips life stage	טיפול תגובתי Curative application				טיפול מניעה Preventive application			
		Population mean		Corrected mean mortality (%)	Efficiency break (d) [*]	Population mean		Corrected mean mortality (%)	Efficiency break (d) [*]
		Pre-treatment	Post-treatment			Pre-treatment	Post-treatment		
Thiamethoxam	Larvae	25.50a-d	3.25 de	87.0	15	0.0	7.56b	69.6	15
	Adults	4.25	2.20 BC	80.0	15	0.0	2.44CD	75.8	20
Acetamiprid	Larvae	11.0b-d	1.80 de	82.2	15	0.0	4.24b-d	84.0	20
	Adults	3.50	1.70 BC	79.8	*	0.0	3.08C	61.4	3
Clothianidin קלאץ'	Larvae	84.25a	7.25 bc	90.2	*	0.0	2.24cd	91.8	20
	Adults	15.25	1.90 BC	94.6	*	0.0	2.52CD	76.2	20
Chlorantraniliprole	Larvae	43.0a-c	13.20ab	66.4	5	0.0	6.20bc	71.4	20
	Adults	6.25	3.10 B	80.4	*	0.0	5.36AB	42.6	7
Cyantraniliprole אקסירל	Larvae	45.75a-c	6.85 cd	84.4	*	0.0	3.40b-d	84.2	20
	Adults	8.0	1.25 C	93.8	*	0.0	2.60CD	73.0	15
Tolfenpyrad אומי	Larvae	54.0ab	1.55 e	97.2	*	0.0	5.36b-d	79.0	20
	Adults	8.75	1.0C	95.8	*	0.0	3.28BC	68.0	15
Imidacloprid	Larvae	5.50d	3.80 de	62.4	10	0.0	5.84b-d	79.0	15
	Adults	4.0	1.45 C	85.8	15	0.0	4.20BC	43.8	3
Spinetoram ספרטה	Larvae	23.50a-d	2.05 e	90.8	15	0.0	0.16d	99.4	*
	Adults	7.75	1.40 C	93.4	*	0.0	0.96D	93.2	20
Flupyradifurone סיבנטו	Larvae	40.0a-c	2.45 c-e	93.6	*	0.0	2.80b-d	88.4	20
	Adults	5.75	1.95 BC	87.0	15	0.0	3.52BC	56.8	10
Thiamethoxam + Chlorantraniliprole	Larvae	9.0cd	3.15 c-e	72.8	15	0.0	4.12b-d	84.6	20
	Adults	3.50	1.95 BC	78.6	15	0.0	3.28BC	63.4	20
Untreated control בקורת	Larvae	23.75a-d	21.10a	N/A	N/A	0.0	16.24a	N/A	N/A
	Adults	3.50	8.60 A	N/A	N/A	0.0	7.32A	N/A	N/A

Mean values followed by different letters in a column are significantly different (Fisher's LSD test, $P < 0.05$). In each column, different lowercase letters (a, b) indicate significant differences among larval means across treatments; different uppercase letters (A, B) indicate significant differences among adult means across treatments. N/A, not applicable. *Efficiency break is the day after application of the treatment at which mortality failed to reach 70% in the respective treatment. * denotes mortality was >70% throughout the study period for a particular treatment.

תוצאות עבודה על תריפס קיקיון בפלפל שנערכה בפלורידה ע"י Vivek Kumar וחבריו (2017)

הגמעה

Table 5. Results of drench applications of chemical insecticides. Mean numbers of *Scirtothrips dorsalis* larvae and adults on 5 leaves per plant in each replicate.

Treatment	Thrips life stage	טיפול תגובתי Curative application				טיפול מניעה Preventive application			
		Population mean		Corrected mean mortality (%)	Efficiency break (d) [†]	Population mean		Corrected mean mortality (%)	Efficiency break (d) [†]
		Pre-treatment	Post-treatment			Pre-treatment	Post-treatment		
Imidacloprid קונפידור	Larvae	1.0	1.08e	98.2	*	0.0	1.10d	97.4	*
	Adults	7.0	5.56C	67.2	10	3.0	4.35CD	83.0	15
Acetamiprid	Larvae	1.20	10.84d	86.8	15	0.0	8.0bc	79.0	10
	Adults	6.20	14.08B	15.8	3	1.25	4.50BC	49.0	3
Clothianidin	Larvae	1.20	34.72bc	59.2	7	0.0	11.40bc	74.2	15
	Adults	6.60	22.36AB	5.8	3	1.50	11.85A	35.8	3
Chlorantraniliprole	Larvae	1.0	26.52bc	62.6	7	0.0	9.85bc	75.8	15
	Adults	6.40	19.24B	3.8	3	2.25	7.50AB	56.0	7
Cyantraniliprole ורימרק	Larvae	3.0	20.56cd	90.2	*	0.0	10.20bc	77.4	15
	Adults	5.20	17.56B	2.4	3	2.25	6.40BC	64.0	7
Thiamethoxam + Chlorantraniliprole	Larvae	1.40	17.40cd	82.4	15	0.0	6.45c	84.4	*
	Adults	11.0	14.72B	45.2	5	0.75	2.45C	59.2	3
Taifenyprad	Larvae	1.80	46.68b	61.2	7	0.0	13.10bc	62.0	3
	Adults	10.0	25.08AB	16.4	3	2.50	4.45BC	74.6	20
Thiamethoxam	Larvae	1.20	10.16d	88.0	*	0.0	8.90bc	78.6	20
	Adults	10.0	14.96B	39.2	3	3.0	7.30BC	70.4	15
Spinetoram	Larvae	1.40	33.68bc	57.2	7	0.0	17.50b	57.6	10
	Adults	5.20	15.48B	8.0	5	2.0	6.75BC	48.4	3
Flupyradifurone סיבנטו	Larvae	1.20	16.52cd	80.4	15	0.0	5.75c	86.8	20
	Adults	7.40	15.48B	20.4	3	1.75	4.0C	70.8	10
Untreated control בקורת	Larvae	1.0	62.32a	N/A	N/A	0.0	34.65a	N/A	N/A
	Adults	13.0	32.0A	N/A	N/A	1.75	11.55A	N/A	N/A

Means values followed by different letters in a column are significantly different (Fisher's LSD test, $P < 0.05$). In each column, different lowercase letters (a, b) indicate significant differences among larval means across treatments; different uppercase letters (A, B) indicate significant differences among adult means across treatments. N/A, not applicable.

[†]Efficiency break is the day after application of the treatment at which mortality failed to reach 70% in the respective treatment. * denotes mortality was >70% throughout the study period for a particular treatment.

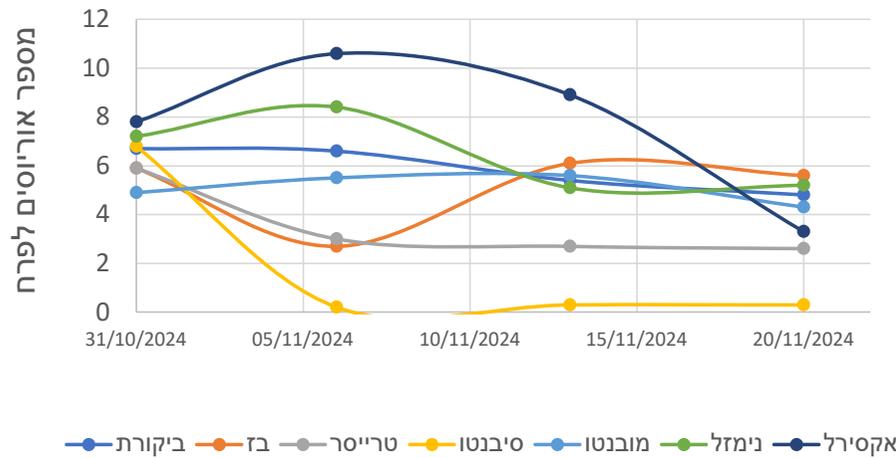
- בסוף אוקטובר בוצעו במבנים, טיפולי ריסוס עם התכשירים:

- טרייסר, סיבנטו, בז, אקסירל, מובנטו, נימזל

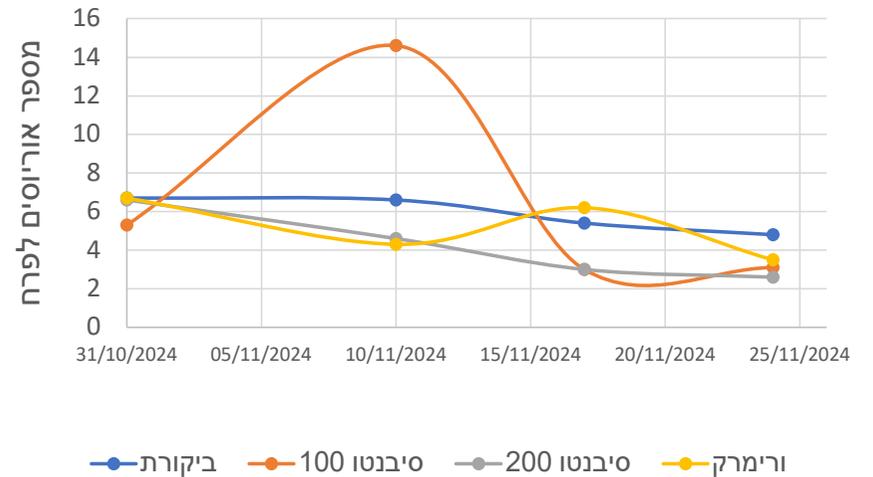
- טיפולי הגמעה עם התכשירים: סיבנטו, ורימרק.

- הטיפולים בוצעו בתאריכים 31/10 (ריסוס) ו 3/11 (הגמעה) וספירת האוריוס בתאריכים 31/10 (ספירת אפס), 10/11, 17/11 ו 24/11

השפעת ריסוסים עם תכשירים שונים על רמת האוריוס בפרחים

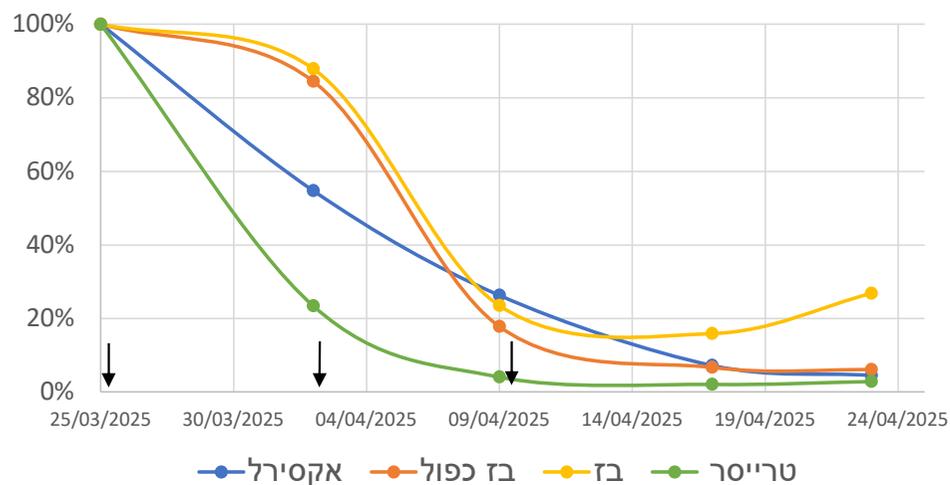
השפעת הגמעה עם תכשירים שונים על רמת האוריוס בפרחים

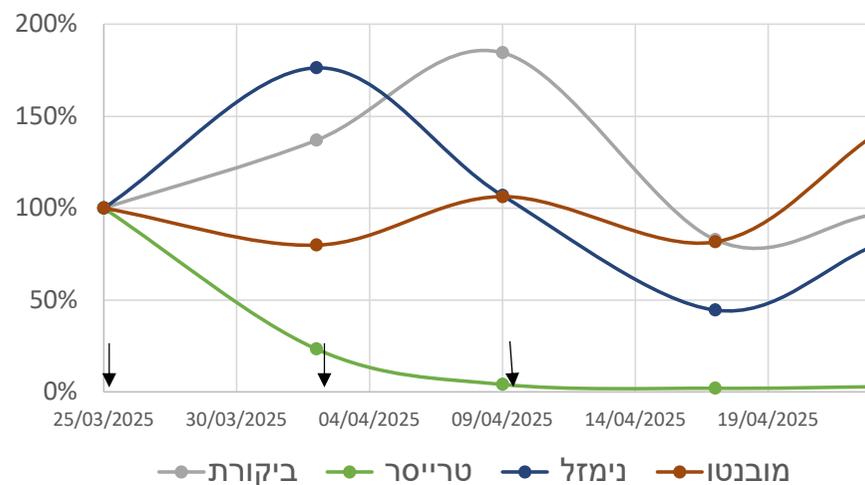
במרץ – אפריל, בחלקות עם נגיעות גבוהה מאוד בתריפס, בוצעו 3 טיפולי ריסוס בתאריכים 26/3, 3/4 ו 10/4 עם התכשירים:

- טרייסר, אקסירל, בז, מובנטו ונימזל ונבחנו גם השילובים מובנטו עם בז ומובנטו עם אקסירל. הטיפולים נתנו בשילוב עם שמן EOS
- נערכו ספירות תריפס בתאריכים: 25/3 (ספירת אפס), 2/4, 9/4, 17/4 ו 23/4.

רמת אוכלסיית התריפס ביום הנבדק ביחס ליום ספירת האפס

רמת אוכלסיית התריפס ביום הנבדק ביחס ליום ספירת האפס

ב 24/4 נערכה הערכה של התאוששות קודקודי הצמיחה של צמחי הפלפל מנזקי תריפס:
 0 – ללא נזק. 1- נזק קל. 2 – נזק בינוני. 3 – נזק כבד. 4 – נזק כבד מאוד.

הערכת התאוששות קודקודי הצמיחה	טיפול
1	טרייסר
1	אקסירל
1.5	בז + מובנטו
2	אקסירל + מובנטו
3	בז
3	בז כפול
3	נימזל
3.5	ביקורת
4	מובנטו

לסיכום:

- מבחינת יעילות ההדברה של תריפס הקיקיון: טרייסר היה היעיל ביותר, אחריו אקסירל ואחריו בז. מובנטו ונימזל לא היו יעילים.
- מבחינת הפוטנציאל לפגיעה באוריוס: יישום אחד של טרייסר הפחית את האוכלוסיה בכ 50%, אקסירל ובז לא פגעו באוריוס ואו פגיעה ברמה נמוכה.
- סיבנטו בריסוס השמיד את אוכלוסיית האוריוס וסיבנטו בהגמעה לא פגע בו ואו פגיעה ברמה נמוכה.
- קונפידור בהגמעה יעיל מאוד כנגד התריפס ולכן לטיפול הניתן לפלפל בתחילת העונה כנגד כנימות יש משמעות גם מבחינת דחית האילוח בתריפס הקיקיון.
- ורימרק בהגמעה (חומר פעיל כמו של אקסירל) לא פגע באוריוס ויוכל אולי לשמש כטיפול נגד תריפס הקיקיון בשלב המניעה ואו ברמת אכלוס נמוכה. טיפול זה היה פחות יעיל בהשוואה לקונפידור (תוצאות מעבודה שנערכה בפלורידה)
- קיימים עוד תכשירים יעילים כנגד התריפס, כמו אומי למשל, אך אין אפשרות להשתמש בהם בהדברה משולבת

הדברת טוטה אבסולוטה בעגבניה:

- בעבודה שנערכה בשנה שעברה נמצא שהחומר אزدירכטין היה יעיל להדברת טוטה אבסולוטה, גם ברמת נגיעות גבוהה. השימוש בטיפול זה נעשה נפוץ מאוד על רקע של התפתחות העמידות של הטוטה לרב התכשירים. ניתן דווח על עבודה זו בסיכום עונה של שנה שעברה.
- על פי דיווחים מאזורים שונים בארץ, מעונה שעברה ומהנוכחית, הטיפול באזדירכטין יעיל להדברה ומניעה של נזקי טוטה בעגבנייה.
- כדי להפחית הסיכון להתפתחות עמידות ובשל עלות הטיפול הגבוהה יחסית בחנו דרך להפחית את השימוש באזדירכטין.
- אסטרטגיית ההדברה נבחנה על המבנים ששימשו לניסוי של הקדמת מועד השתילה.
- בתחילת העונה טיפלנו כנגד טוטה עם אזדירכטין (עם נימקס או נימזל) לפי הצורך. בנובמבר פוזר בשטח תכשיר לבלבול הזכרים ובמידה ונצפתה עליה בנזק מטוטה טיפלנו שוב עם התכשירים הנ"ל.
- החל ממרץ נצפתה עליה ברמת הטוטה וטיפלנו במבנים גם עם תכשירים שהטוטה כבר פיתחה כנגדם עמידות.
- רמת הנגיעות בטוטה במבני הניסוי כיום, כתשעה חודשים משתילה, היא נמוכה מאוד.

טיפולים שניתנו כנגד טוטה בבית רשת עגבנייה מזן איקרום - שתילה ב 14/8/24

הערות	טיפול	תאריך
	<u>שתילה</u>	14/8/24
	נימיקס + EOS	29/9/24
	בז+ראנר + EOS	30/10/24
	<u>פיזור תכשיר בלבול זכרים</u>	4/11/24
	בז + ראנר + EOS	6/11/24
כנראה שלא היה צורך לטפל	נימיקס + EOS	11/11/24
כנראה שלא היה צורך לטפל	נימיקס + EOS	18/11/24
כנראה שלא היה צורך לטפל	נימיקס + EOS	25/11/24
	נימיקס + EOS	17/3/25
	נימיקס + EOS	23/3/25
	נימזל + EOS	30/3/25
	אוונט + אקסירל + EOS	6/4/25
	<u>פיראט + EOS</u>	14/4/25
כנראה שלא היה צורך לטפל	טרייסר + EOS	9/5/25

לסיכום:

- במידה ולא נשתמש בתחילת העונה בתכשירים שהיו יעילים בעבר ונשמור אותם רק לסוף העונה, יש סיכוי טוב שהתכשירים יהיו יעילים למשך 1-2 יישומים. זאת היות ובמבנה תתפתח אוכלוסייה רגישה.
- במידה ונשתמש בהם עם ההתחממות באביב והעליה בקצב ההתרבות של הטוטה, תהיה לכך השפעה דרמטית.
- חשוב לזכור שבחלק מהתכשירים, עמידות לאחד התכשירים מאותה קבוצת פעילות, משמעותה עמידות לשאר התכשירים בקבוצה. למשל אוכלוסיית טוטה עם עמידות לקורגן תהיה עמידה גם לוורימרק, אקסירל וטקומי.
- שימוש בתכשיר בלבול צפוי להיות יעיל בעונת החורף. צריך עדיין ללמוד מתי צריך להתערב עם ריסוסים בנוסף לבלבול. סימן עזר יהיה: להתערב כאשר נראה עליה בנגיעות הזחלים מעבר לרמה ספורדית. אין צורך לטפל בגלל כל זחל שמוצאים במבנה.
- כמובן שכל האמצעים הנוספים, סגירת המבנה, מלכודות דבק, מלכודות פרומון, אור UV וכולי הם מבורכים ויעזרו גם הם להפחתת נזקי טוטה.

תודה רבה

